

rušení předpisu § 265 tr. ř. nemůže tu vůbec býti řeči. Bylo proto zavrhnouti zmateční stížnost jako ve všech bodech bezdůvodnou. Pokud však obžalovaný i s hlediska odvolání vytýká, že při výměře trestu nebylo podle § 265 tr. ř. přihlíženo k oněm předchozím trestům, nelze odvolání upřítí oprávnění; bylo proto obdobným použitím § 410 tr. ř. výrok o trestu zrušiti a vyměřiti obžalovanému, přihlížeje k předchozím trestům, nový trest v sazbě § 202 tr. zák. a § 6 zák. čís. 471/1921 sb. z. a n.

Čís. 3828.

Při kolektivním označení uražené osoby jest rozeznávati, zda určité osoby (fysické nebo právnické) byly znamenými na ně připadajícími označeny ponatelně či nikoli; široké kolektivní označení (určitá národnost, náboženství, politická společnost) nedává ještě žalobní právo všem jednotlivcům pod toto kolektivní označení spadajícím; toto označení musí býti tak súženo a obmezeno, by byl z něho zjevno, proti komu směřuje, a by to bylo průměrnému čtenáři poznatelné; kolektivní označení musí býti takové, by připouštělo individualisaci uražených pro širší kruhy čtenářů na základě obsahu pozastavené zprávy.

Při posuzování určitosti označení jest vycházeti při urážkách na cti spáchaných tiskem jen z objektivní stránky označení; jest možné, že přes to, že pisatel mínil kolektivním označením postihnouti určité osoby (jeho úmysl směřoval proti určitým osobám), netvoří urážlivá zpráva jím uveřejněná skutkovou podstatu urážky na cti, nelze-li považovati označení za postačitelé k individualisaci uraženého pro širší vrstvu čtenářstva.

Pokud nestačí k individualisaci uraženého označení »Volná myšlenka«.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1930, Zm I 446/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost soukromých obžalobců do rozsudku krajského jako kmetského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 30. dubna 1929, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 a 493 tr. zák.

D ů v o d y:

Jak z důvodů rozsudečných vyplývá, byl obžalovaný zproštěn z obžaloby jednak proto, že soud oděpřel aktivní legitimaci obžalobcům, spolku »Volná myšlenka československá v Praze« a jejím činovníkům Rudolfu K-ému a Dr. Lubomírovi M-emu, jednak z důvodů subjektivních s oním důvodem souvisejících, jednak, že soud vyloučil, že obžalovaný měl vědomí, že se pozastaveným plakátem dotýká cti soukromých obžalobců. Zmateční stížnost, uplatňujíc zmatek podle § 281 čís. 9 písm. a) a c) tr. ř. (při tom však zřejmým poukazem i zmatek podle

§ 281 čís. 5 tr. ř.), vytýká rozsudku, že okolnost, že tu byla aktivní legitimace soukromých obžalobců, vyplývá již z obhajoby obžalovaného, který uvedl, že jím sepsaný pozastavený plakát byl jen odpovědí na plakát »Volné myšlenky«, že tedy obžalovaný při sepsování pozastaveného plakátu jako odpovědi na plakát »Volné myšlenky« musil míti na mysli i »Volnou myšlenku československou«, ana jako jeden z vydatelů byla na plakátu podepsána, a že »Volná myšlenka« jako světové sdružení neměla s vydáním plakátu co činiti. Nesprávným prý jest závěr soudu, že závadný plakát útočil na světové sdružení Volné myšlenky a že, kde se obvinění děje znamením na více osob připadajícími, aniž by bylo patrné, na koho se vztahují, jest každá z těchto osob oprávněna k obžalobě. I když se berou za podklad slova rozsudku »hlasy, když je jich uposlechnuto, svádějí na dráhu zločinnou«, jest za to míti, že se slova ta vztahují na všechny členy »Volné myšlenky«, tedy i na soukromé obžalobce. Stížnost sama připouští, že »Volná myšlenka« jest hnutím světovým a že aktivní legitimace Rudolfa K-ého a Dr. Lubomíra M-eho jako činovníků »Volné myšlenky československé v Praze« ke stíhání obžalovaného soukromou obžalobou jest pro jich osobu závislou na aktivní legitimaci spolku »Volná myšlenka československá v Praze«. I nejvyšší soud jako soud zrušovací jest toho názoru, že padá, není-li dána aktivní legitimace spolku »Volná myšlenka československá v Praze«, i aktivní legitimace žalujících činovníků řečeného spolku a tím i celá obžaloba. Při posuzování této otázky jest vycházeti z obsahu a ze smyslu pozastaveného článku, neboť jen z něho může býti usuzováno nepodjatými čtenáři, proti komu článek směřuje, zda se dotýká cti určitých osob či nikoli. V souzeném případě jde o kolektivní označení uražené osoby a tu jest rozeznávati, zda určité osoby (ať fysické, ať právnické) byly v pozastaveném plakátu znamením na ně připadajícími označeny poznatelně, či nikoli. Příliš široké kolektivní označení nedává ještě žalobní právo všem jednotlivcům pod toto kolektivní označení spadajícím; na př. pro urážku určité národnosti, určitého náboženství, určité společnosti politické nemohou žalovati všechny osoby takto kolektivně označené. Označení kolektivní musí býti tak súženo a obmezeno, by bylo z něho zjevno, proti komu směřuje, a by to bylo průměrnému čtenáři poznatelné; kolektivní označení musí býti takové, by připouštělo individualisaci uražených pro širší kruhy čtenářů na základě obsahu pozastavené zprávy (v souzeném případě plakátu). Při posuzování určitosti označení jest vycházeti při urážkách na cti spáchaných tiskem jen z objektivní stránky označení, a je tudíž myslitelné a možné, že přes to, že pisatel mínil kolektivním označením postihnouti určité osoby, že tedy jeho úmysl směřoval proti určitým osobám, netvoří urážlivá zpráva jím uveřejněná skutkovou podstatu urážky na cti, nelze-li považovati označení připadajícími znamením podle celého obsahu zprávy za postačitelé k individualisaci uraženého pro širší vrstvu čtenářstva.

S tohoto právního hlediska jest uznati stížnost za bezdůvodnou, pokud vytýká, uplatňujíc zmatek podle § 281 čís. 5 tr. ř., že nebylo hod-

notěno při uvažování o aktivní legitimaci, že obžalovaný plakát sepsal jako odpověď na plakát vylepený v S: »Volnou myšlenkou československou« a že při tom musil mít na mysli spolupodepsaného vydatele »Volnou myšlenku československou v Praze«, neboť výtká ta se týká okolnosti nezávažné, nehledíc ani k tomu, že obžalovaný nedoznal a že ani stížnost netvrdí, že si obžalovaný všiml, že plakát, proti němuž se obrátil, jest podepsán i spolkem »Volná myšlenka československá« jako vydavatelem. Nalézací soud však zjistil z obsahu a z doslovu pozastaveného plakátu, že plakát nesměřoval proti spolku »Volná myšlenka čl. v Praze«, že ani neobsahoval o ní zmínky, nýbrž že obžalovaný jako pisatel plakátu brojil jen proti hlasům »Volné myšlenky«, jen proti směru a smýšlení protináboženskému (volnomyšlenkářskému), uváděje jeho důsledky, že šlo jen o kritiku směru a o odboj proti zásadám »Volné myšlenky« jako sdružení mezinárodního, hlásaným volnomyšlenkáři, a že projev neměl určitého vztahu k osobám soukromých obžalobců. Tímto zjištěním vyloučil nalézací soud vše, co je se zřetelem na ono právní hledisko potřebné k individualisaci uraženého, a vyloučil tím i aktivní legitimaci spolku »Volná myšlenka československá« a jeho činovníků.

Čís. 3829.

K dokonání přečinu podle § 8 čís. 3 zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. v doslovu čl. I čís. 1 a) zák. ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. se po stránce objektivní nevyžaduje skutečné postoupení bytu; stačí požadování odměny za slíbené nebo nabídnuté postoupení, které jest možné aspoň in abstracto.

Subjektivní skutková podstata tohoto přečinu jest splněna, byl-li si pachatel aspoň vědom toho, že mu z jeho jednání s osobou, která hodlá převzít jeho byt, vzejde majetkový prospěch, převyšující o více než 2000 Kč majetkovou újmu, již utrpí postoupením bytu.

Nájemník bytu, který si postaví vlastní domek, v němž může pronajmouti byty za cenu značně vyšší, než sám platí ve svém dosavadním bytě podle platné nájemní smlouvy, utrpí majetkovou újmu, když dosavadní byt uprázdní a nastěhuje se do svého domku.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1930, Zm I 499/29,)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 17. května 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle čl. I čís. 1 a) zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. a § 8 čís. 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by o ní znovu jednal a rozhodl.